

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะภาพทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดภาคใต้ตอนบนของประเทศไทย 2 จังหวัด คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และภูเก็ต โดยพิจารณาจากดัชนีบ่งชี้ลักษณะภาพทางการศึกษาของแต่ละโรงเรียน เปรียบเทียบตัวแปรบางตัวกับเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษาและการเปรียบเทียบตัวแปรที่สำคัญบางตัวระหว่างโรงเรียน และศึกษาตัวแปรบางตัวทางด้านคุณวุฒิของครู วิชาเอก-โท ของครู อุปกรณ์การสอน กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน อยู่นุ่มหรือขมรมต่าง ๆ และวิชาเลือกทางด้านอาชีพ ประชากรโรงเรียนในการวิจัยนี้เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ที่เปิดสอนในปีการศึกษา 2527 ใน 2 จังหวัดดังกล่าวทุกโรงเรียนซึ่งได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับชั้น ม.1 - ม.3 จำนวน 21 โรงเรียน และกลุ่มที่ 2 เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับชั้น ม.1 - ม.6 จำนวน 15 โรงเรียน รวมทั้งหมด 36 โรงเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสำรวจโรงเรียนที่ดัดแปลงมาจากแบบสำรวจลักษณะภาพทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตจังหวัดชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกของ สัมบูรณ์ ทองพลาวย ซึ่งได้สร้างไว้ในปี พ.ศ. 2526

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 คำนวณหาค่าดัชนีบ่งชี้ลักษณะภาพทางการศึกษาของแต่ละโรงเรียนทีละกลุ่มโรงเรียนซึ่งมีวิธีการดังนี้ นำตัวแปรบ่งชี้ลักษณะภาพทางการศึกษาของแต่ละโรงเรียนทุกตัวมาหารด้วยจำนวนนักเรียนทั้งหมดของโรงเรียนนั้น ๆ จะได้ดัชนีเชิงเดี่ยว แล้วคำนวณค่าของมัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ารวมค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของดัชนีเชิงเดี่ยวด้วยวิธีเพียร์สัน คำนวณน้ำหนักของดัชนีเชิงเดี่ยวแต่ละตัว แปลงค่าดัชนีเชิงเดี่ยวเป็นคะแนนมาตรฐาน คำนวณค่าดัชนีประกอบแต่งถ่วงน้ำหนัก และเปลี่ยนเป็นค่าดัชนีบ่งชี้ลักษณะภาพทางการศึกษาของโรงเรียนต่าง ๆ ในแต่ละกลุ่มทีละกลุ่ม ตอนที่ 2 เปรียบเทียบตัวแปรบางตัวกับ เกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ซึ่งวิธีการคือ

นำตัวแปรที่บ่งชี้สถานภาพทางการศึกษาที่มีเกณฑ์มาตรฐานของกรมสามัญศึกษากำหนดทุกตัวของแต่ละโรงเรียนมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของกรมสามัญศึกษา แล้วคำนวณหามัธยฐาน (Median) และพิสัย (Range) และการเปรียบเทียบตัวแปรที่สำคัญบางตัวระหว่างโรงเรียน ตอนที่ 3 ศึกษาตัวแปรบางตัวของแต่ละกลุ่มของโรงเรียน คือ ทางด้านคุณวุฒิของครู วิชาเอก-โทของครู อุปกรณ์การสอน ฝูงนมหรือชมรมต่าง ๆ วิชาเลือกทางด้านอาชีพ และกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

ข้อค้นพบ

ข้อค้นพบในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษากลุ่มที่ 1 (ม.1 - ม.3) ซึ่งมี 21 โรงเรียนปรากฏดังนี้

1. ดัชนีบ่งชี้สถานภาพทางการศึกษา

1.1 โรงเรียนมัธยมศึกษากลุ่มที่ 1 มีค่าดัชนีบ่งชี้สถานภาพทางการศึกษาระหว่าง 50.501 ถึง 271.397 สูงสุดคือโรงเรียนบางลำพรรค์วิทยาคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ต่ำสุดคือโรงเรียนท่าฉางวิทยาคาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.2 โรงเรียนที่มีค่าดัชนีบ่งชี้สถานภาพทางการศึกษา สูงกว่า 200 มี 1 โรงเรียน คือโรงเรียนบางลำพรรค์วิทยาคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.3 โรงเรียนที่มีค่าดัชนีบ่งชี้สถานภาพทางการศึกษาระหว่าง 100 ถึง 200 มี 6 โรงเรียน คือโรงเรียนที่ประชากรพิทยา พนมศึกษา เขาพนมแบกศึกษา เกาะพังนศึกษา เคียนซาพิทยาคม และชัยบุรีพิทยา ซึ่งอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีทั้ง 6 โรงเรียน

1.4 โรงเรียนที่มีค่าดัชนีบ่งชี้สถานภาพทางการศึกษา 80 ถึง 100 มี 5 โรงเรียน คือโรงเรียนพรพิทยาคม คลองฉนวนวิทยา กาญจดิษฐ์ ท่าอุแทพิทยา และน้ำรอบวิทยา ซึ่งอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีทั้ง 5 โรงเรียน

1.5 โรงเรียนที่มีค่าดัชนีบ่งชี้สถานภาพทางการศึกษาต่ำกว่า 80 มี 9 โรงเรียน ซึ่งอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี 8 โรงเรียน คือ โรงเรียนประดู่พิทยาคม ควนลุ่มบรรณวิทยา ตอนสักผดุงวิทยา ท่าฉางวิทยาคาร ศิริรัฐวิทยาคม ท่าละทอนวิทยา บ้านตาบูนวิทยา และ

บ้านนาวิทยาาคม และอยู่ในสังกัดภูเกิด 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนเชิงทะเลวิทยาาคม
"จตุ-ก้อง" อนุสรณ์

2. ขนาดของบริเวณโรงเรียน มีขนาดตั้งแต่ 32 ไร่ ถึง 150 ไร่ โรงเรียน
ที่มีขนาดของบริเวณโรงเรียนใหญ่ที่สุด คือ โรงเรียนพนมศึกษา โรงเรียนที่มีขนาดของบริเวณ
โรงเรียนเล็กที่สุด คือ โรงเรียนท่าฉางวิทยาาคม เมื่อเทียบขนาดของบริเวณโรงเรียนกับ
เกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ปรากฏว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในกลุ่มที่ 1 ทั้ง 21 โรงเรียน มีขนาดของบริเวณโรงเรียนสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

3. จำนวนนักเรียนต่อครู 1 คน มีค่าระหว่าง 10.0 ถึง 21.5 คน หรือ
มัธยมเท่ากับ 16.75 คน จำนวนนักเรียนน้อยที่สุดต่อครู 1 คน คือโรงเรียนเกาะพังศึกษา
มากที่สุดต่อครู 1 คน คือโรงเรียนควนลุ่มบรรณวิทยา โรงเรียนที่มีนักเรียนมากกว่า 17 คนต่อ
ครู 1 คน มี 7 โรงเรียน น้อยกว่า 17 คน ต่อครู 1 คน มี 14 โรงเรียน ไม่มีโรงเรียน
ใดที่มีนักเรียนเท่ากับเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา คือ นักเรียน 17 คน ต่อครู 1 คน

4. ห้องสมุด โรงเรียนที่มีห้องสมุดมี 19 โรงเรียน ส่วนอีก 2 โรงเรียนยังไม่มี
มีห้องสมุด คือ โรงเรียนประดู่พิทยาคม และท่าสะทอนวิทยาาคม ส่วนโรงเรียนที่มีพื้นที่ห้องสมุด
มากที่สุด คือ โรงเรียนท่าฉางวิทยาาคม น้อยที่สุดคือ โรงเรียนที่ประชากรศึกษา และคลอง-
ควนวิทยา ส่วนจำนวนหนังสือในห้องสมุดต่อนักเรียน 1 คน มีค่าระหว่าง 1.0 ถึง 31.2 เล่ม
โรงเรียนที่มีหนังสือในห้องสมุดมากที่สุดต่อนักเรียน 1 คนคือ โรงเรียนเกาะพังศึกษา น้อยที่สุด
คือโรงเรียนเชิงทะเลวิทยาาคม "จตุ-ก้อง" อนุสรณ์ โรงเรียนที่มีหนังสือซึ่งได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา คือ นักเรียน 1 คน ต่อหนังสือ 5 เล่ม มี 10 โรงเรียน อีก 11 โรงเรียน
มีหนังสือในห้องสมุดน้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

5. โรงฝึกงาน โรงเรียนที่ไม่มีโรงฝึกงานมี 10 โรงเรียน มีโรงฝึกงาน 11
โรงเรียน ซึ่งโรงเรียนที่มีพื้นที่โรงฝึกงานมากที่สุดคือ โรงเรียนท่าอู่แพพิทยา (320 ตารางเมตร)
น้อยที่สุดคือโรงเรียนนารอบวิทยา บ้านตาบุนวิทยา เกาะพังศึกษา เคียนชาวิทยาาคม และ
บ้านนาวิทยาาคม (โรงเรียนละ 63 ตารางเมตร)

6. โรงอาหาร โรงเรียนที่ยังไม่มีโรงอาหารมี 10 โรงเรียน ส่วนอีก 11 โรงเรียนนั้นมีโรงอาหาร โรงเรียนที่มีพื้นที่โรงอาหารมากที่สุดคือ โรงเรียนท่าอุแทพิทยา (320 ตารางเมตร) รองลงมาคือ โรงเรียนเคียนซาพิทยาคม (252 ตารางเมตร) บาง-ลัวรรค์พิทยาคม (240 ตารางเมตร) ที่ประชาอุฎรพิทยา (196 ตารางเมตร) เป็นต้น ส่วนโรงเรียนที่มีพื้นที่โรงอาหารน้อยที่สุดคือ โรงเรียนเชิงทะเลวิทยาคม "จติ-ก้อง" อนุสรณ์ (50 ตารางเมตร)

7. ห้องเรียน จำนวนห้องเรียนมีค่าระหว่าง 5 - 31 ห้อง มีน้อยที่สุดคือ โรงเรียนประดู่พิทยา มีมากที่สุดคือ โรงเรียนกาญจนดิษฐ์ มี 2 โรงเรียนที่มีจำนวนห้องเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา คือโรงเรียนประดู่พิทยา และโรงเรียนท่าฉางวิทยาคาร

8. ลั่วมักเรียน โรงเรียนที่มีจำนวนลั่วมักเรียนมากที่สุด คือ โรงเรียนเชิงทะเลวิทยาคม "จติ-ก้อง" อนุสรณ์ (24 ที่) โรงเรียนที่มีจำนวนลั่วมักเรียนน้อยที่สุดมี 8 โรงเรียน คือ โรงเรียนคลองฉนวนวิทยา บางลัวรรค์พิทยา ท่าอุแทพิทยา ท่าฉางวิทยาคาร พนมศึกษา ท่าละท้อนวิทยา นัารอบวิทยา และชัยบุรีพิทยา (โรงเรียนละ 6 ที่) เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ปรากฏว่ามี 1 โรงเรียนที่มีจำนวนลั่วมักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน คือ โรงเรียนท่าฉางวิทยาคาร

9. ห้องแนะแนว โรงเรียนที่ยังไม่มีห้องแนะแนวมี 13 โรงเรียน ส่วนอีก 8 โรงเรียนมีห้องแนะแนว โรงเรียนที่มีพื้นที่ห้องแนะแนวมากที่สุด คือ โรงเรียนราษฎร์พิทยา (78 ตารางเมตร) น้อยที่สุด คือ โรงเรียนเกาะพะงันศึกษา (12 ตารางเมตร) เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ปรากฏว่ามี 6 โรงเรียนที่มีพื้นที่ห้องแนะแนวต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน คือ โรงเรียนกาญจนดิษฐ์ ตอนสักผดุงวิทย ท่าฉางวิทยาคาร นัารอบวิทยา เกาะพะงันศึกษา และเคียนซาพิทยาคม

10. ห้องพยาบาล โรงเรียนที่ยังไม่มีห้องพยาบาลมี 7 โรงเรียน ส่วนโรงเรียนที่มีห้องพยาบาลมี 14 โรงเรียน เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ปรากฏว่ามี 7 โรงเรียนที่มีพื้นที่ห้องพยาบาลมากกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และมี 7 โรงเรียนที่น้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

11. ห้องพลศึกษา โรงเรียนที่ยังไม่มีห้องพลศึกษามี 17 โรงเรียน มีห้องพลศึกษาเพียง 4 โรงเรียนเท่านั้น โรงเรียนที่มีพื้นที่ห้องพลศึกษามากที่สุด คือ โรงเรียนที่ประชากรพิทยาคม (315 ตารางเมตร) รองลงมาคือ โรงเรียนเคียนซาณพิทยาคม (126 ตารางเมตร) ท่าฉางวิทยาคาร (112 ตารางเมตร) และเขาพนมแบกศึกษา (63 ตารางเมตร) ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีพื้นที่ห้องพลศึกษาน้อยที่สุด

12. ห้องโสตทัศนูปกรณ์ โรงเรียนที่มีห้องโสตทัศนูปกรณ์มี 4 โรงเรียน โรงเรียนที่มีพื้นที่ห้องโสตทัศนูปกรณ์มากที่สุดคือ โรงเรียนกาญจนดิษฐ์ (72 ตารางเมตร) น้อยที่สุด คือ โรงเรียนที่ประชากรพิทยา (48 ตารางเมตร) ส่วนอีก 17 โรงเรียนยังไม่มีห้องโสตทัศนูปกรณ์

13. ห้องปฏิบัติการวิชาวิทยาศาสตร์ โรงเรียนที่ยังไม่มีห้องปฏิบัติการวิชาวิทยาศาสตร์ มี 5 โรงเรียน คือ โรงเรียนประดู่พิทยาคม คลองฉนวนวิทยา บางลัวรรค์พิทยาคม เกาะพจน์ศึกษา และเชิงทะเลวิทยาคม "จตุ-ก้อง" อนุสรณ์ ที่มีห้องปฏิบัติการวิชาวิทยาศาสตร์มี 16 โรงเรียน โรงเรียนที่มีพื้นที่ห้องปฏิบัติการวิชาวิทยาศาสตร์มากที่สุดคือ โรงเรียนควนลุ่มบรรณวิทยา (456 ตารางเมตร) น้อยที่สุดคือโรงเรียนท่าอุแทพิทยา (36 ตารางเมตร)

14. ห้องบริหาร ทุกโรงเรียนมีห้องบริหาร โรงเรียนที่มีพื้นที่ห้องบริหารมากที่สุดคือโรงเรียนท่าฉางวิทยาคาร ซึ่งมี 600 ตารางเมตร น้อยที่สุดคือ โรงเรียนท่าสะท้อนวิทยา ซึ่งมี 98 ตารางเมตร

15. ที่ต้มน้ำสะอาด ทุกโรงเรียนมีที่ต้มน้ำสะอาด โรงเรียนที่มีที่ต้มน้ำสะอาด น้อยที่สุด คือ โรงเรียนเชิงทะเลวิทยาคม "จตุ-ก้อง" อนุสรณ์ (4 ที่) มีมากที่สุด คือ โรงเรียนพรพิทยาคม (69 ที่)

16. การประชุม โรงเรียนที่มีการประชุมครุมากที่สุด คือ โรงเรียนพรพิทยาคม จำนวน 30 ครั้ง ประชุมครุ น้อยที่สุด คือ โรงเรียนควนลุ่มบรรณวิทยา คลองฉนวนวิทยา ท่าอุแทพิทยา ดอนสักมดุงวิทย์ น้ารอบวิทยา บ้านตาขุนวิทยา เคียนซาพิทยาคมและบ้านนาวิทยาคม

โรงเรียนละ 10 ครั้ง ส่วนโรงเรียนที่มีการประชุมนักเรียนมากที่สุด คือ โรงเรียนเชิงทะเล-
วิทยาคม "จตุ-ก้อง" อนุสรณ์ จำนวน 100 ครั้ง น้อยที่สุดคือ โรงเรียนประจักษ์วิทยาคม จำนวน
5 ครั้ง

17. การวัดผลการเรียนนักเรียน โรงเรียนที่มีการวัดผลการเรียนนักเรียน
มากที่สุด คือ โรงเรียนท่าอุแทวิทยา รวมทั้งหมด 20 ครั้ง ภาคละ 10 ครั้ง และโรงเรียน
ที่มีการวัดผลการเรียนนักเรียนน้อยที่สุด คือ โรงเรียนประจักษ์วิทยาคม และบางลุ่มรรค์วิทยาคม
รวมทั้งหมดโรงเรียนละ 4 ครั้ง ภาคละ 2 ครั้ง

18. นักรการภารโรง ทุกโรงเรียนมีนักรการภารโรง โรงเรียนที่มีมากที่สุด คือ
โรงเรียนกาญจนดิษฐ์ ท่าฉางวิทยาคาร และบ้านนาวิทยาคม โรงเรียนละ 5 คน ส่วน
โรงเรียนที่มีน้อยที่สุด คือ โรงเรียนบางลุ่มรรค์วิทยาคม มี 1 คน และโรงเรียนที่มีนักรการ
ภาคโรง 4 คน มี 5 โรงเรียน 3 คน 8 โรงเรียน และมี 2 คน 4 โรงเรียน

19. รถของโรงเรียน โรงเรียนที่ยังไม่มีรถของโรงเรียนมี 17 โรงเรียน
และมีรถโรงเรียนเพียง 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนควนลุ่มรรค์วิทยา ท่าสะท้อนวิทยา
น้ำรอบวิทยา และเคียนซาวิทยาคม โรงเรียนละ 1 คัน

20. ลั่วมครุ โรงเรียนที่ยังไม่มีลั่วมครุมี 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนประจักษ์-
วิทยาคม ส่วนอีก 20 โรงเรียนมีลั่วมครุทุกโรง โรงเรียนที่มีลั่วมครุมากที่สุดมี 5 โรงเรียน
คือโรงเรียนกาญจนดิษฐ์ ดอนสักผดุงวิทย์ ท่าฉางวิทยาคาร ศิริรัฐวิทยาคม และบ้านนาวิทยาคม
โรงเรียนละ 4 ที่ โรงเรียนที่มีลั่วมครุน้อยที่สุดมี 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนควนลุ่มรรค์วิทยา
คลองฉนวนวิทยา และชัยบุรีวิทยา โรงเรียนละ 1 ที่ มี 3 ที่ 1 โรงเรียน คือ โรงเรียน
ปราชญ์วิทยา ที่เหลืออีก 11 โรงเรียน มีโรงเรียนละ 2 ที่

21. รายได้ของโรงเรียน โรงเรียนที่ไม่มีรายได้เลยมี 3 โรงเรียน คือ
โรงเรียนควนลุ่มรรค์วิทยา คลองฉนวนวิทยา และน้ำรอบวิทยา โรงเรียนที่มีรายได้มีทั้งหมด
18 โรงเรียน โรงเรียนที่มีรายได้มากที่สุด คือ โรงเรียนที่ปราชญ์วิทยาคม มีรายได้
130,000 บาท โรงเรียนที่มีรายได้น้อยที่สุด คือ โรงเรียนศิริรัฐวิทยาคม มีรายได้
1,300 บาท

22. คุณวุฒิของครู ครูส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการศึกษา คือร้อยละ 62.05 รองลงมาคือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พิเศษครูมัธยม (พ.ม.) ปริญญาตรีทางด้านอื่น และระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี

ทางด้านวุฒิทางการศึกษาของครูนั้น ครูส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษา คือ มีจำนวน 92.95 ส่วนที่เหลือร้อยละ 7.05 ไม่มีวุฒิทางการศึกษา

23. วิชาเอก-โทของครู ครูมีวิชาเอกทางด้านสังคมศึกษามากที่สุด คือ ร้อยละ 14.75 รองลงมาคือ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ พลศึกษา เป็นต้น ส่วนทางด้านวิชาโท ครูมีวิชาโททางด้านภาษาอังกฤษมากที่สุด คือ ร้อยละ 3 รองลงมาคือ สังคมศึกษา ลุ่มศึกษา ภาษาไทย คณิตศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งวิชาเอก-โท ที่สำคัญบางวิชายังมีน้อย เช่น ดนตรีสากล ดนตรีไทย บรรณารักษ์ วัฒนการศึกษานะแนว เทคโนโลยีทางการศึกษา ลุ่มศึกษา นาฏศิลป์-ฟ้อนรำ ช่างไม้-ก่อสร้าง ช่างโลหะ-เชื่อม ช่างยนต์-ช่างกล เป็นต้น

24. อุปกรณ์การสอน อุปกรณ์การสอนหรือเครื่องมือที่สำคัญบางอย่างที่หลายโรงเรียนยังไม่มีหรือมีน้อย เช่น กล้องจุลทรรศน์ หม้อแปลงไฟฟ้า กระดานกราฟ ลูกโลก เครื่องฉายสไลด์ เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องฉายโอเวอร์เฮด สนามวอลเลย์บอล เป็นต้น ส่วนโรงเรียนที่ยังไม่มีอุปกรณ์ดังกล่าว ได้แก่ โรงเรียนประจักษ์วิทยาคม คลองฉนวนวิทยา บางลำภูวิทยาคม ท่าอุเทนวิทยา ดอนสักฆงวิทย์ ท่าฉางวิทยาคาร ศิริรัฐวิทยาคม น้ำรอบวิทยา เขาพนมแบกศึกษา เคียนข่าวิทยาคม และเชิงทะเลวิทยาคม "จตุ-ก้อง" อนุสรณ์ เป็นต้น

25. ชุมนุมหรือชมรม ชุมนุมที่โรงเรียนเปิดในโรงเรียนมี 20 ชุมนุม ชุมนุมที่เปิดกันมากที่สุด คือ ชุมนุมเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย จำนวน 12 โรงเรียน รองลงมาคือ ชุมนุมลูกเสือ-เนตรนารี 10 โรงเรียน ชุมนุมกีฬา, พละนามัย 8 โรงเรียน ชุมนุมยุวกาชาดและชุมนุมห้องสมุด ชุมนุมละ 4 โรงเรียน เป็นต้น ส่วนชุมนุมที่นักเรียนสมัครเป็นสมาชิกมากที่สุด คือ ชุมนุม ลูกเสือ-เนตรนารี จำนวน 424 คน รองลงมา ชุมนุมเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย 210 คน ชุมนุมกีฬา, พละนามัย 150 คน เป็นต้น ชุมนุมที่นักเรียน

ลุ่มคร เป็นลุ่มอาชีพน้อยที่สุดคือ ชุมนุมนนาฏศิลป์-พ้อนรำ จำนวน 8 คน ส่วนโรงเรียนที่เปิด
 ชุมนุมนมากที่สุด คือ โรงเรียนเชิงทะเลวิทยาคม "จตุ-ก้อง" อนุสรณ์ จำนวน 9 ชุมนุมน
 รองลงมาคือ โรงเรียนท่ากลางวิทยาคาร (8 ชุมนุมน) กาญจนดิษฐ์ (6 ชุมนุมน) ดอนสัก-
 ผดุงวิทย์ (5 ชุมนุมน) ที่ปราษฎร์พิทยา (4 ชุมนุมน) โรงเรียนที่มี 3 ชุมนุมน มี 6 โรง-
 เรียน ที่มี 2 ชุมนุมน มี 3 โรงเรียน ที่มี 1 ชุมนุมน มี 1 โรงเรียน และที่เหลือ 5
 โรงเรียนไม่เปิดชุมนุมน

26. วิชาเลือกทางด้านอาชีพ วิชาเลือกทางด้านอาชีพที่เปิดสอนส่วนใหญ่
 เป็นวิชาทางด้านอุตสาหกรรมศิลป์ จำนวน 9 วิชา รองลงมาคือ วิชาทางด้านคหกรรมศิลป์
 6 วิชา เกษตรกรรมศิลป์ และธุรกิจศิลป์ กลุ่มละ 1 วิชา ในแต่ละกลุ่มวิชา วิชาที่เปิด
 สอนกันมากที่สุด คือ วิชาผ้าและการตัดเย็บ ในกลุ่มวิชาคหกรรมศิลป์ และวิชาอาชีพเกษตร
 ในกลุ่มวิชาเกษตรกรรมศิลป์ วิชาละ 13 โรงเรียน รองลงมาคือ วิชาอาหารและโภชนา-
 การ ช่างไม้-ก่อสร้าง ช่างในบ้าน วิชาละ 7 โรงเรียน ช่างเขียนแบบและเย็บปักถักร้อย
 วิชาละ 6 โรงเรียน ช่างไฟฟ้า และประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง วิชาละ 4 โรงเรียน เป็นต้น

27. การคัดกิจกรรม กิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงเรียนทั้งหมด 17 กิจกรรม กิจกรรม
 ที่จัดกันมากที่สุดคือ กิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน และกิจกรรมการประชุมผู้ปกครอง
 กิจกรรมละ 21 โรงเรียน รองลงมาคือ กิจกรรมเข้าค่ายลูกเสือ-เนตรนารี 16 โรงเรียน
 กิจกรรมการคัดนิทรรศการ 15 โรงเรียน กิจกรรมการคัดแนะแนวอาชีพ 14 โรงเรียน
 กิจกรรมการคัดทัศนศึกษา 13 โรงเรียน เป็นต้น ส่วนโรงเรียนที่จัดกิจกรรมมากที่สุด คือ
 โรงเรียนที่ปราษฎร์พิทยา และชัยบุรีพิทยา โรงเรียนละ 10 กิจกรรม รองลงมาคือ
 โรงเรียนท่ากลางวิทยาคาร ท่าสะท้อนวิทยา เคียนซาพิทยา และเชิงทะเลวิทยาคม "จตุ-ก้อง"
 อนุสรณ์ โรงเรียนละ 9 กิจกรรม เป็นต้น ส่วนโรงเรียนที่จัด 8 กิจกรรม มี 6 โรงเรียน
 จัด 7 กิจกรรมมี 1 โรงเรียน จัด 6 กิจกรรม มี 6 โรงเรียน และจัด 4 กิจกรรม มี 2
 โรงเรียน

ข้อค้นพบในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มที่ 2 (ม.1 - ม.6) ซึ่งมี 15 โรงเรียน
ปรากฏดังนี้

1. ดัชนีบ่งชี้สถานภาพทางการศึกษา

1.1 โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มที่ 2 มีค่าดัชนีบ่งชี้สถานภาพทางการศึกษา
ระหว่าง 69.973 ถึง 224.012 สูงสุดคือโรงเรียนกะทู้วิทยา จังหวัดภูเก็ต ต่ำสุดคือ
โรงเรียนพนนพิณพิทยาคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.2 โรงเรียนที่มีค่าดัชนีบ่งชี้สถานภาพทางการศึกษาลွ่งกว่า 200 มี 1 โรงเรียน
คือโรงเรียนกะทู้วิทยา จังหวัดภูเก็ต

1.3 โรงเรียนที่มีค่าดัชนีบ่งชี้สถานภาพทางการศึกษาระหว่าง 100 ถึง 200
มี 4 โรงเรียน ซึ่งอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนเมืองสุราษฎร์ธานี
พระแสงวิทยา และเกาะลันตา และอยู่ในจังหวัดภูเก็ต 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนเมืองกลาง

1.4 โรงเรียนที่มีค่าดัชนีบ่งชี้สถานภาพทางการศึกษาระหว่าง 80 ถึง 100
มี 6 โรงเรียน ซึ่งอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนกาญจนาดิษฐ์วิทยาคม
ไชยาริทยาคม ท่าชนะ และบ้านนาสาร อยู่ในจังหวัดภูเก็ต 2 โรงเรียน คือ โรงเรียน
ภูเก็ตวิทยาลัย และสตรีภูเก็ต

1.5 โรงเรียนที่มีค่าดัชนีบ่งชี้สถานภาพทางการศึกษาต่ำกว่า 80 มี 4 โรงเรียน
คือโรงเรียนสุราษฎร์ธานี สุราษฎร์พิทยา เวียงสระ และพนนพิณพิทยาคม ซึ่งอยู่ในจังหวัด
สุราษฎร์ธานีทั้ง 4 โรงเรียน

2. ขนาดของบริเวณโรงเรียน มีขนาดตั้งแต่ 13 ไร่ ถึง 130 ไร่ โรงเรียน
ที่มีขนาดของบริเวณโรงเรียนใหญ่ที่สุดคือ โรงเรียนท่าชนะ เล็กที่สุดคือโรงเรียนสุราษฎร์พิทยา
เมื่อเปรียบเทียบกับขนาดของบริเวณโรงเรียนกับเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญ-
ศึกษา ปรากฏว่ามี 5 โรงเรียนที่มีขนาดเล็กกว่าเกณฑ์มาตรฐาน คือ โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา
เมืองสุราษฎร์ธานี บ้านนาสาร ภูเก็ตวิทยาลัย และสตรีภูเก็ต และมี 6 โรงเรียนมีขนาดของ
บริเวณโรงเรียนใหญ่กว่าเกณฑ์มาตรฐาน

3. จำนวนนักเรียนต่อครู 1 คน มีค่าตั้งแต่ 12.8 ถึง 21.9 คน หรือเฉลี่ย 17.75 คน โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนน้อยที่สุดต่อครู 1 คน คือ โรงเรียนกะบู้วิทยา จำนวนนักเรียนมากที่สุดต่อครู 1 คน คือ โรงเรียนเวียงล่ระ โรงเรียนที่มีนักเรียนมากกว่าเกณฑ์มาตรฐาน คือ นักเรียนมากกว่า 15 คนต่อครู 1 คน มี 12 โรงเรียน น้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐานมี 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนเกาะลุ่มย เมืองกลาง และกะบู้วิทยา

4. ห้องสมุด ทุกโรงเรียนมีห้องสมุด โรงเรียนที่มีพื้นที่ห้องสมุดมากที่สุด คือ โรงเรียนบ้านนาสาร 529 ตารางเมตร รองลงมาคือโรงเรียนเมืองสุราษฎร์ธานี 432 ตารางเมตร สตรีภูเก็ต 361 ตารางเมตร กาญจนดิษฐ์วิทยาคม 312 ตารางเมตร สุราษฎร์ธานี 279 ตารางเมตร เป็นต้น และโรงเรียนที่มีพื้นที่ห้องสมุดน้อยที่สุดคือ โรงเรียนไชยวาทวิทยาคม 64 ตารางเมตร ส่วนจำนวนหนังสือในห้องสมุดต่อนักเรียน 1 คน มีค่า 1.8 ถึง 9.1 เล่ม โรงเรียนที่มีหนังสือในห้องสมุดมากที่สุดต่อนักเรียน 1 คน คือ โรงเรียนเกาะลุ่มย น้อยที่สุดต่อนักเรียน 1 คน คือ โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา โรงเรียนที่มีหนังสือในห้องสมุดเท่ากับเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา มี 1 โรงเรียน คือโรงเรียนท่าชนะ มีหนังสือ 5 เล่มต่อนักเรียน 1 คน มากกว่าเกณฑ์มาตรฐาน มี 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนเกาะลุ่มย พุนพินพิทยาคม สตรีภูเก็ต และบ้านนาสาร อีก 10 โรงเรียน มีหนังสือในห้องสมุดน้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

5. โรงฝึกงาน โรงเรียนที่ยังไม่มีโรงฝึกงานมี 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนพระแล้งวิทยา มีโรงฝึกงาน 14 โรงเรียน โรงเรียนที่มีพื้นที่โรงฝึกงานมากที่สุด คือ โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย 1,836 ตารางเมตร น้อยที่สุดคือ โรงเรียนท่าชนะ 126 ตารางเมตร และมี 3 โรงเรียน ที่มีนักเรียนไม่ถึง 1,200 คน จึงไม่มีเกณฑ์เปรียบเทียบ คือ โรงเรียนเกาะลุ่มย เมืองกลาง และกะบู้วิทยา ส่วนอีก 11 โรงเรียนที่มีพื้นที่โรงฝึกงานน้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

6. โรงอาหาร โรงเรียนที่ยังไม่มีโรงอาหารมี 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนท่าชนะ และเมืองกลาง อีก 13 โรงเรียนมีโรงอาหาร โรงเรียนที่มีพื้นที่โรงอาหารมากที่สุด คือ โรงเรียนพุนพินพิทยาคม และภูเก็ตวิทยาลัย โรงเรียนละ 756 ตารางเมตร

น้อยที่สุดคือ โรงเรียนพระแสงวิทยา 32 ตารางเมตร เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ปรากฏว่ามี 3 โรงเรียนที่มีนักเรียนไม่ถึง 1,200 คน จึงไม่มีเกณฑ์เปรียบเทียบ คือโรงเรียนเกาะลุ่มย พระแสงวิทยาคม และกะบู้วิทยา มี 1 โรงเรียนที่มากกว่าเกณฑ์มาตรฐาน มี 3 โรงเรียนที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน และมี 6 โรงเรียนที่มีพื้นที่โรงอาหารน้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

7. ห้องเรียน จำนวนห้องเรียนมีค่าระหว่าง 16 - 17 ห้อง โรงเรียนที่มีห้องเรียนน้อยที่สุด คือ โรงเรียนกะบู้วิทยา มากที่สุดคือ โรงเรียนสุราษฎร์ธานี เมื่อเทียบจำนวนห้องเรียนกับเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ปรากฏว่ามี 7 โรงเรียนที่มีจำนวนห้องเรียนน้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐาน คือ โรงเรียนสุราษฎร์ธานี สุราษฎร์พิทยา เวียงสระ พุนพินพิทยาคม ไชยววิทยาคม ภูเก็ตวิทยาลัย และลตรัฐเกิด มี 4 โรงเรียนที่มีจำนวนห้องเรียนเท่ากับเกณฑ์มาตรฐาน และมี 4 โรงเรียนที่จำนวนห้องเรียนมากกว่าเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา

8. ลั่วมักเรียน โรงเรียนที่มีลั่วมักเรียนมากที่สุดคือ โรงเรียนสุราษฎร์ธานี จำนวน 54 ที่ น้อยที่สุดคือโรงเรียนไชยววิทยาคม จำนวน 6 ที่ เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา คือโดยเฉลี่ยลั่วม 1 ที่ต่อนักเรียนประมาณ 50 - 58 คน นั้น ปรากฏว่ามี 2 โรงเรียนที่มีลั่วมมากกว่าเกณฑ์มาตรฐาน คือ โรงเรียนเกาะลุ่มย และกะบู้วิทยา มี 3 โรงเรียนที่มีลั่วมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน คือ โรงเรียนสุราษฎร์ธานี ท่าชนะ และลตรัฐเกิด อีก 10 โรงเรียนมีลั่วมน้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

9. ห้องแนะแนว โรงเรียนที่มีห้องแนะแนวมี 11 โรงเรียน โรงเรียนที่มีพื้นที่ห้องแนะแนวมากที่สุด คือ โรงเรียนเกาะลุ่มย 64 ตารางเมตร น้อยที่สุดคือ โรงเรียนเมืองกลาง 9 ตารางเมตร เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ทั้ง 11 โรงเรียน ต่างก็มีพื้นที่ห้องแนะแนวน้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนอีก 4 โรงเรียนที่ยังไม่มีห้องแนะแนว คือ โรงเรียนเวียงสระ พระแสงวิทยา กาญจนดิษฐ์วิทยาคม และท่าชนะ

10. ห้องพยาบาล ทุกโรงเรียนมีห้องพยาบาล โรงเรียนที่มีพื้นที่ห้องพยาบาลมากที่สุด คือ โรงเรียนสุราษฎร์ธานี 78 ตารางเมตร น้อยที่สุด คือ โรงเรียนเกาะลุ่มย์และกะบุรีวิทยา โรงเรียนละ 32 ตารางเมตร เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ปรากฏว่ามี 10 โรงเรียนที่มีพื้นที่ห้องพยาบาลน้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐานฯ มี 2 โรงเรียนที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน คือ โรงเรียนเกาะลุ่มย์ และกะบุรีวิทยา และมี 3 โรงเรียนที่มีพื้นที่ห้องพยาบาลมากกว่าเกณฑ์มาตรฐานฯ คือ โรงเรียนพระแสงวิทยา กาญจนดิษฐ์วิทยาคม และเมืองกลาง

11. ห้องพลศึกษา โรงเรียนที่ยังไม่มีห้องพลศึกษามี 5 โรงเรียน คือ โรงเรียนสุราษฎร์วิทยา พุนพินวิทยาคม ท่าชนะ บ้านนาสาร และเมืองกลาง มีห้องพลศึกษา 10 โรงเรียน โรงเรียนที่มีพื้นที่ห้องพลศึกษามากที่สุดคือ โรงเรียนสุราษฎร์ธานี 820 ตารางเมตร รองลงมาคือ โรงเรียนเวียงสระ พระแสงวิทยา กาญจนดิษฐ์วิทยาคม และไชยาวิทยาคม โรงเรียนละ 800 ตารางเมตร เป็นต้น และโรงเรียนที่มีพื้นที่ห้องพลศึกษาน้อยที่สุดคือ โรงเรียนเมืองสุราษฎร์ธานี 91 ตารางเมตร

12. ห้องโสตทัศนูปกรณ์ ทุกโรงเรียนมีห้องโสตทัศนูปกรณ์ โรงเรียนที่มีพื้นที่ห้องโสตทัศนูปกรณ์มากที่สุดคือ โรงเรียนเมืองสุราษฎร์ธานี คือ มีพื้นที่ 253 ตารางเมตร รองลงมาคือ โรงเรียนสตรีภูเก็ต 175 ตารางเมตร ภูเก็ตวิทยาลัย 144 ตารางเมตร กาญจนดิษฐ์วิทยาคม และเมืองกลาง โรงเรียนละ 135 ตารางเมตร เกาะลุ่มย์ 128 ตารางเมตร เป็นต้น ส่วนโรงเรียนที่มีพื้นที่ห้องโสตทัศนูปกรณ์น้อยที่สุดคือ โรงเรียนกะบุรีวิทยา คือ มีพื้นที่ 22 ตารางเมตร

13. ห้องปฏิบัติการวิชาวิทยาศาสตร์ โรงเรียนที่ยังไม่มีห้องปฏิบัติการวิชาวิทยาศาสตร์มี 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนท่าชนะ อีก 14 โรงเรียนมีห้องปฏิบัติการวิชาวิทยาศาสตร์ โรงเรียนที่มีพื้นที่ห้องปฏิบัติการวิชาวิทยาศาสตร์มากที่สุดคือ โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย คือมีพื้นที่ 886 ตารางเมตร และโรงเรียนที่มีพื้นที่ห้องปฏิบัติการวิชาวิทยาศาสตร์น้อยที่สุดคือ โรงเรียนเมืองสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่ 63 ตารางเมตร

14. ห้องบริหาร โรงเรียนที่มีพื้นที่ห้องบริหารมากที่สุดคือ โรงเรียนสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่ 3,122 ตารางเมตร รองลงมาคือ โรงเรียนท่าชนะ มีพื้นที่ 2,632 ตารางเมตร ใขยาริทยาคม มีพื้นที่ 954 ตารางเมตร เมืองกลาง มีพื้นที่ 949 ตารางเมตร พุมพินพิทยาคม มีพื้นที่ 932 ตารางเมตร เป็นต้น ส่วนโรงเรียนที่มีพื้นที่ห้องบริหารน้อยที่สุดคือ โรงเรียน พระแสงวิทยา คือมีพื้นที่ 423 ตารางเมตร

15. ที่ต้มน้ำสะอาด ทุกโรงเรียนมีที่ต้มน้ำสะอาด โรงเรียนที่มีที่ต้มน้ำสะอาด น้อยที่สุดมี 2 โรงเรียน คือโรงเรียนสุราษฎร์พิทยา และโรงเรียนเมืองกลาง โรงเรียนละ 13 ที่ ส่วนโรงเรียนที่มีที่ต้มน้ำสะอาดมากที่สุดคือ โรงเรียนใขยาริทยาคม มี 67 ที่

16. การประชุม โรงเรียนที่มีการประชุมครุมากที่สุดคือ โรงเรียนเมืองกลาง จำนวน 31 ครั้ง ประชุมครุน้อยที่สุดคือ โรงเรียนบ้านนาถาร จำนวน 8 ครั้ง ส่วนโรงเรียน ที่มีการประชุมนักเรียนมากที่สุดคือ โรงเรียนลตริฎเกิต จำนวน 108 ครั้ง น้อยที่สุดคือ โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา จำนวน 2 ครั้ง

17. การวัดผลการเรียนนักเรียน โรงเรียนที่มีการวัดผลการเรียนนักเรียนน้อย ที่สุดคือ โรงเรียนพระแสงวิทยา รวม 6 ครั้ง ภาคละ 3 ครั้ง ส่วนโรงเรียนที่มีการวัดผล การเรียนนักเรียนมากที่สุด คือ โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา และโรงเรียนลตริฎเกิต โรงเรียนละ 14 ครั้ง ภาคละ 7 ครั้ง

18. นักการภารโรง ทุกโรงเรียนมีนักการภารโรง โรงเรียนลตริฎเกิตมี นักการภารโรงมากที่สุด คือจำนวน 22 คน ส่วนโรงเรียนที่มีนักการภารโรงน้อยที่สุด คือ โรงเรียนกะทู้วิทยา คือจำนวน 3 คน

19. รถของโรงเรียน โรงเรียนที่ยังไม่มีรถของโรงเรียนมี 11 โรงเรียน มี รถโรงเรียน 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนสุราษฎร์ธานี มี 2 คัน พระแสงวิทยา พุมพิน- พิทยาคม และลตริฎเกิต มีโรงเรียนละ 1 คัน

20. ล่วมครุ ทุกโรงเรียนมีล่วมของครุ โรงเรียนที่มีจำนวนล่วมครุน้อยที่สุด คือ โรงเรียนเมืองสุราษฎร์ธานี พระแสงวิทยา ใขยาริทยาคม และกะทู้วิทยา คือมี

โรงเรียนละ 4 ที่ ส่วนโรงเรียนที่มีจำนวนลัทธิมากที่สุดใน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียน
เกาะลุ่ม และโรงเรียนบ้านนาลาร์ โรงเรียนละ 20 ที่

21. รายได้ของโรงเรียน ทุกโรงเรียนมีรายได้ ส่วนโรงเรียนที่มีรายได้
น้อยที่สุดคือ โรงเรียนไยยวิทยาคม มีรายได้ 100 บาท โรงเรียนที่มีรายได้มากที่สุด คือ
โรงเรียนลัทธิเกิด มีรายได้ 2,233,060 บาท รองลงมาคือ โรงเรียนลัทธิราษฎร์ธานี
ภูเก็ตวิทยาลัย เกาะลุ่ม พุทธิพิทยาคม ลัทธิราษฎร์พิทยา เมืองลัทธิราษฎร์ธานี มีรายได้
882,884 บาท, 160,250 บาท, 113,200 บาท, 110,000 บาท, 71,182 บาท, และ
71,000 บาท ตามลำดับ เป็นต้น

22. คุณวุฒิของครู ครูส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการศึกษา
มากกว่าระดับอื่น คือร้อยละ 74.67 ของครูทั้งหมด รองลงมาคือ ระดับประกาศนียบัตรวิชา
การศึกษามัธยมศึกษา (ป.กค. มัธยม) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พิเศษครูมัธยม (พ.ม.)
สูงกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีทางด้านอื่น และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เป็นต้น

ทางด้านวุฒิทางการศึกษาของครูนั้นครูส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษามากที่สุด คือ มีจำนวน
ร้อยละ 90.57 ส่วนที่เหลือร้อยละ 9.43 ไม่มีวุฒิทางการศึกษา

23. วิชาเอก-โทของครู ครูมีวิชาเอกทางด้านสังคมศึกษามากที่สุดคือ ร้อยละ
13.76 รองลงมาคือ ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ เป็นต้น ส่วน
ทางด้านวิชาโท ครูมีวิชาโททางด้านสังคมมากที่สุด คือร้อยละ 4.78 รองลงมา คือ วิทยาศาสตร์
ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย เป็นต้น ซึ่งวิชาเอก-โทที่สำคัญบางวิชาที่ยังมีน้อย เช่น ภาษามาลาเลย์
ดนตรีไทย บ้านและชุมชน ภาษาอังกฤษ-เชื่อม เขียนแบบ อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

24. อุปกรณ์การสอน อุปกรณ์การสอนหรือเครื่องมือที่สำคัญบางอย่างที่หลาย
โรงเรียนยังไม่มีหรือมีน้อย เช่น เครื่องเคาะสัญญาณเวลา เครื่องวัดแรงเคลื่อนไฟฟ้า
กระดาษกราฟ วงเวียนขนาดใหญ่ เครื่องดนตรีไทย เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายฟิล์มลึกลับ
เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องเล่นวีดีโอ สนามวอลเลย์บอล เป็นต้น ส่วน
โรงเรียนที่ยังไม่มีอุปกรณ์ดังกล่าว ได้แก่ โรงเรียนพระแสงวิทยา กาญจนดิษฐ์วิทยาคม บ้านนาลาร์
ไยยวิทยาคม ทำชมนะ และกะทู้วิทยา เป็นต้น

25. ชุมนุมหรือชมรม   ชุมนุมหรือชมรมที่โรงเรียนเปิดในโรงเรียนมี 43 ชุมนุม
 ชุมนุมที่เปิดกันมากที่สุด คือชุมนุมวิทยาศาสตร์ (12 โรงเรียน) รองลงมาคือ ชุมนุม ลูกเสือ-
 เนตรนารี ชุมนุมเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย ชุมนุมห้องสมุด ชุมนุมภาษาอังกฤษ
 ชุมนุมกีฬา, พลานามัย ชุมนุมดนตรีสากล ชุมนุมศิลปศึกษา ชุมนุมวัฒนธรรมไทย ชุมนุม
 พุทธศาสตร์ และชุมนุมดนตรีไทย เป็นต้น โรงเรียนที่เปิดชุมนุมมากที่สุด คือ โรงเรียน
 ภูเก็ตวิทยาลัย (20 ชุมนุม) รองลงมาคือ โรงเรียนสตรีภูเก็ต (18 ชุมนุม) สุราษฎร์พิทยา
 และพุนพินพิทยาคม (โรงเรียนละ 17 ชุมนุม) โรงเรียนที่มี 16 ชุมนุม มี 3 โรงเรียน
 โรงเรียนที่มี 14 ชุมนุมมี 3 โรงเรียน โรงเรียนที่มี 12 ชุมนุม มี 1 โรงเรียน โรงเรียนที่
 มี 9 ชุมนุม มี 1 โรงเรียน โรงเรียนที่มี 8 ชุมนุม มี 1 โรงเรียน และ โรงเรียนที่มี 7 ชุมนุม
 มี 2 โรงเรียน

26. วิชาเลือกทางด้านอาชีพ   วิชาเลือกทางด้านอาชีพที่เปิดสอนส่วนใหญ่
 เป็นวิชาทางด้านอุตสาหกรรมศิลป์ (8 วิชา) รองลงมาคือวิชาทางด้านคหกรรมศิลป์ (6 วิชา)
 เกษตรกรรมศิลป์ (4 วิชา) ธุรกิจศิลป์ (2 วิชา) และศิลปกรรม (1 วิชา) ส่วนวิชาที่เปิด
 กันมากที่สุดคือวิชาอาชีพเกษตร (13 โรงเรียน) รองลงมาคือวิชาอาหารและโภชนาการ
 และวิชาผ้าและการตัดเย็บ (วิชาละ 11 โรงเรียน) วิชาช่างไม้-ก่อสร้าง ช่างไฟฟ้า ผ้าและ
 การตัดเย็บ (วิชาละ 8 โรงเรียน) วิชาการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ และวิชาธุรกิจศิลป์ (วิชา
 ละ 7 โรงเรียน เป็นต้น

27. การสัทธิกรรมการ   กิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงเรียนมีทั้งหมด 15 กิจกรรม
 กิจกรรมที่จัดกันมากที่สุดคือ กิจกรรมการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน และกิจกรรมการประชุม
 ผู้ปกครอง กิจกรรมละ 15 โรงเรียน รองลงมาคือ กิจกรรม การจัดแนะแนวอาชีพ (13
 โรงเรียน) กิจกรรมการแสดงดนตรี กิจกรรมการสัทธิกรรมการ กิจกรรมการแข่งขันกีฬา
 ภายนอกโรงเรียน กิจกรรมการเข้าค่ายลูกเสือ-เนตรนารี (กิจกรรมละ 11 โรงเรียน)
 กิจกรรมการสัทธิค่านศึกษาแก่นักเรียน (10 โรงเรียน) กิจกรรมการแสดงศิลปหัตถกรรม
 (9 โรงเรียน) กิจกรรมการเข้าค่ายยุวกาชาด (7 โรงเรียน) เป็นต้น ส่วนโรงเรียนที่
 สัทธิกรรมการมากที่สุดคือ โรงเรียนเกาะลุมพุก (12 กิจกรรม) รองลงมาคือ โรงเรียน

พูนพิทยาคม (11 กิโลเมตร) สุราษฎร์ธานี พระแสงพิทยา (โรงเรียนละ 10 กิโลเมตร)
เป็นต้น ส่วนโรงเรียนที่จัด 9 กิโลเมตร มี 5 โรงเรียน โรงเรียนที่จัด 8 กิโลเมตรมี 4
โรงเรียน โรงเรียนที่จัด 7 กิโลเมตรมี 1 โรงเรียน และโรงเรียนที่จัด 6 กิโลเมตรมี
1 โรงเรียน

อภิปรายผล

โรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มที่ 1 (ม.1 - ม.3) จำนวน 21 โรงเรียน

โรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มที่ 2 (ม.1 - ม.6) จำนวน 15 โรงเรียน

1. ดัชนีบ่งชี้สถานภาพทางการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มที่ 1

โรงเรียนบางลัทธิวิทยาคม มีค่าดัชนีบ่งชี้สถานภาพทางการศึกษาลู่งสุด เท่ากับ 271.40 และโรงเรียนท่าฉางวิทยาคารมีค่าต่ำสุดเพียง 50.50 โรงเรียนบางลัทธิวิทยาคมมีนักเรียนเพียง 76 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนน้อยที่สุดในกลุ่มนี้ สำหรับโรงเรียนท่าฉางวิทยาคาร มีจำนวนนักเรียนถึง 748 คน มากที่สุดในกลุ่มนี้ ส่วนโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มที่ 2 โรงเรียนกะตุวิทยามีค่าดัชนีบ่งชี้สถานภาพทางการศึกษาลู่งสุด เท่ากับ 224.01 มีจำนวนนักเรียนเพียง 435 คน ซึ่งน้อยที่สุดในกลุ่มนี้ และโรงเรียนพุมพิณวิทยาคมมีค่าต่ำสุดเพียง 69.97 มีจำนวนนักเรียนถึง 2,261 คน ซึ่งมีจำนวนนักเรียนมากเป็นอันดับที่ 5 ของกลุ่มนี้ จากการวิเคราะห์พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้ง 2 กลุ่ม โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนน้อย ส่วนมากจะมีค่าดัชนีบ่งชี้สถานภาพทางการศึกษาลู่งกว่าโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าดัชนีเชิงเดียว (ซึ่งเกิดจากตัวแปรต่าง ๆ หารด้วยจำนวนนักเรียน) ของโรงเรียนที่มีนักเรียนน้อย มีค่ามากกว่าดัชนีเชิงเดียวของโรงเรียนที่มีนักเรียนมากกว่า เพราะตัวแปรแต่ละตัวของโรงเรียนต่าง ๆ มีปริมาณไม่แตกต่างกันนัก แต่จำนวนนักเรียนต่างกัน จึงทำให้โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนน้อยมีค่าดัชนีบ่งชี้สถานภาพทางการศึกษาลู่งกว่าโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมากกว่า ซึ่งพบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มที่ 1 มีจำนวน 14 โรงเรียน จาก 21 โรงเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มที่ 2 มีจำนวน 10 โรงเรียน จาก 15 โรงเรียน ที่มีค่าดัชนีบ่งชี้สถานภาพทางการศึกษาต่ำกว่า 100 (100 เป็นค่ากลาง ๆ ตามมาตราส่วน 0 ถึง 200) หรือเป็นโรงเรียนที่มีปัจจัยต่าง ๆ ไม่พร้อมแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมากนั้น โรงเรียนไม่สามารถที่จะตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้ในด้านต่าง ๆ และโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มที่ 1 มี 7 โรงเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มที่ 2 มี 5 โรงเรียน ที่มีค่าดัชนีบ่งชี้สถานภาพทางการศึกษาลู่งกว่า 100 หรือโรงเรียนที่มีปัจจัยต่าง ๆ พร้อม ทั้งนี้อาจแสดงว่าโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนน้อยนั้น โรงเรียนสามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้เหมาะสม

ทั้งในด้านการเรียนการสอน พร้อมทั้งสวัสดิการต่าง ๆ ก็อยู่ในสัดส่วนที่เหมาะสม โดยเฉพาะโรงเรียนบางลำภูวิทยาลัย โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มที่ 1 และโรงเรียนกะตุวิทยา โรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มที่ 2 ต่างก็สูงมากมีค่าดัชนีบ่งชี้สถานภาพทางการศึกษาสูงถึง 271.40 และ 224.01 ของแต่ละกลุ่ม ซึ่งต่างก็มากกว่ามาตรฐาน 0 - 200 นับว่าเป็นโรงเรียนที่มีปัจจัยต่าง ๆ พร้อมมาก เพราะว่าโรงเรียนดังกล่าวมีจำนวนนักเรียนน้อยมากในของแต่ละกลุ่ม แต่มีค่าของตัวแปรต่าง ๆ ที่นำมาพิจารณาในการคำนวณหาดัชนีบ่งชี้สถานภาพทางการศึกษามาก เมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียนที่มีอยู่ของแต่ละกลุ่ม ทำให้ค่าสัมบูรณ์ของดัชนีประกอบต่างของน้ำหนัก (W.C.I.) ของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนทั้งสองนี้ค่ามากกว่าค่าสัมบูรณ์ของโรงเรียนที่ล้มมุติให้ตัวแปรต่าง ๆ มีค่าเป็น 0 ในแต่ละกลุ่ม ซึ่งเป็นเหตุให้โรงเรียนบางลำภูวิทยาลัย และโรงเรียนกะตุวิทยา ของแต่ละกลุ่มมีค่าดัชนีบ่งชี้สถานภาพทางการศึกษาสูงกว่ามาตรฐานดังกล่าว

2. โรงเรียนภูเก็ตรวิทยาลัย เป็นโรงเรียนในแนวหน้าของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มที่ 2 และเป็นโรงเรียนอันดับหนึ่งของจังหวัดภูเก็ต ซึ่งมีค่าดัชนีบ่งชี้สถานภาพทางการศึกษาเพียง 85.20 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากตัวแปรที่ใช้ในการพิจารณาคุณภาพโรงเรียนแตกต่างกัน โรงเรียนภูเก็ตรวิทยาลัยเป็นโรงเรียนที่สะอาด จำนวนครูเพียงพอ มีโรงฝึกงานครบทุกแผนก ห้องเรียนเพียงพอ มีอาคารสวยงาม มีพื้นที่โรงอาหารหรือห้องสมุดกว้าง วิชาการดี แต่มีตัวแปรบางตัว คือ พื้นที่บริเวณโรงเรียนมีเพียง 23 ไร่ ต่อนักเรียน 2,414 คน จำนวนพื้นที่ห้องพยาบาลมีเพียง 40 ตารางเมตรต่อนักเรียน 2,414 คน จำนวนรถโรงเรียนไม่มี ตัวแปรเหล่านี้เป็นสาเหตุทำให้ดัชนีเชิงเดี่ยวที่ได้บางตัวมีค่าต่ำ ทำให้ดัชนีบ่งชี้สถานภาพทางการศึกษาต่ำลงไปด้วย

3. โรงเรียนกะตุวิทยา มีค่าดัชนีบ่งชี้สถานภาพทางการศึกษาสูงที่สุด เท่ากับ 224.01 และโรงเรียนพุมพิณพิทยาคม มีค่าต่ำสุดเพียง 69.97 โรงเรียนกะตุวิทยาเป็นโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนน้อย มีนักเรียนเพียง 435 คน ส่วนโรงเรียนพุมพิณพิทยาคมเป็นโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมาก มีนักเรียนถึง 2,261 นับว่าเป็นโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมากเป็นอันดับที่ 5 เมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มที่ 2 (ม.1 - ม.6) นี้ ซึ่งจากการพิจารณาลักษณะต่าง ๆ ของโรงเรียน พบว่าอัตราส่วนจำนวนครู

ประสิทธิภาพต่อนักเรียน ของโรงเรียนกะบุรีวิทยา เท่ากับ 1 : 13 หมายความว่าครู
 1 คน รับผิดชอบนักเรียนเพียง 13 คน ขณะที่โรงเรียนพูนพิทยาคมชั้นอัตราส่วน
 ของจำนวนครูประจำการต่อนักเรียนเท่ากับ 1 : 21 ซึ่งครู 1 คน จะต้องรับผิดชอบ
 นักเรียนถึง 21 คน จะเห็นถึงความแตกต่างกันระหว่างครูทั้ง 2 โรงเรียนในการที่จะ
 เอาใจใส่นักเรียน การสอน และด้านความปลอดภัย ซึ่งอัตราส่วนที่เหมาะสมของ
 เกณฑ์กรมสามัญศึกษาควรเป็น 1 : 15 เท่านั้น ทางด้านพื้นที่ห้องแนะแนวโรงเรียนที่มี
 จำนวนนักเรียนมากควรจะมีห้องแนะแนวที่มีพื้นที่มาก เพื่อสะดวกต่อการบริการแนะแนวแก่
 นักเรียน แต่โรงเรียนพูนพิทยาคม ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีนักเรียนมาก มีจำนวนพื้นที่ห้อง
 แนะแนวเพียง 24 ตารางเมตร เมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียนแล้ว ซึ่งนับว่าน้อยมาก ทำให้
 การบริการแนะแนวไม่สะดวก ความคล่องตัวในการทำงานลดน้อยลง ในขณะที่โรงเรียน
 กะบุรีวิทยาคมเป็นโรงเรียนที่มีนักเรียนน้อย กลับมีพื้นที่ห้องแนะแนวถึง 32 ตารางเมตร
 การบริการแนะแนวแก่นักเรียนจะได้รับความสะดวก คล่องตัวกว่า สำหรับจำนวนพื้นที่ห้อง
 ลมุดก็เช่นเดียวกันโรงเรียนพูนพิทยาคมเป็นโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมาก ห้องลมุดควร
 จะมีพื้นที่กว้าง เพื่อนักเรียนจะได้ใช้ค้นคว้า ศึกษา เพิ่มเติม ได้อย่างสะดวกสบาย ไม่
 แออัด แต่ห้องลมุดมีจำนวนพื้นที่เพียง 128 ตารางเมตร แต่กลับน้อยกว่าจำนวนพื้นที่ห้อง
 ลมุดของโรงเรียนกะบุรีวิทยา ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีจำนวนน้อยกว่ากันมาก ห้องลมุดมีจำนวน
 พื้นที่ถึง 144 ตารางเมตร นับว่านักเรียนสามารถใช้บริการ ในการค้นคว้า ศึกษา ได้
 อย่างสบาย คือ คล่องตัวและไม่แออัด ส่วนสวัสดิการด้านอื่น ๆ ที่โรงเรียนจัดให้นักเรียน
 เช่น จำนวนพื้นที่ห้องพยาบาล โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมาก ควรจะมีพื้นที่ห้องพยาบาลที่
 กว้าง เมื่อนักเรียนเจ็บป่วย นักเรียนจะได้รับการดูแลรักษาและพักผ่อน แต่โรงเรียน
 พูนพิทยาคม ห้องพยาบาลมีจำนวนพื้นที่เพียง 48 ตารางเมตร เมื่อเทียบกับจำนวน
 นักเรียนแล้วเท่ากับ 1 ตารางเมตรต่อนักเรียน 47 คน ซึ่งนับว่าน้อยมาก ต่างจาก
 โรงเรียนกะบุรีวิทยา ห้องพยาบาลมีจำนวนพื้นที่เท่ากับ 32 ตารางเมตร เมื่อเทียบกับ
 จำนวนนักเรียนแล้วเท่ากับ 1 ตารางเมตรต่อนักเรียนเพียง 14 คน จะเห็นความแตกต่าง
 ได้อย่างชัดเจน จากสภาพของโรงเรียนทั้งสองดังกล่าวแล้วย่อมตัดสินได้ว่า โรงเรียน
 กะบุรีวิทยาคมมีสถานภาพทางการศึกษาดีกว่าโรงเรียนพูนพิทยาคม ซึ่งตรงกับค่าดัชนีสถาน
 ภาพทางการศึกษาที่คำนวณได้ ทั้งนี้ย่อมแสดงถึงความตรงของดัชนี

4. จากการเปรียบเทียบตัวแปรและศึกษาตัวแปร โรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม มีลักษณะบางอย่างที่คล้ายกัน เช่น จำนวนครูประจำการต่างก็มีไม่เพียงพอเมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียน ครูไม่สามารถดูแล เอาใจใส่ ได้ทั่วถึง ทางด้านจำนวนหนังสือในห้องสมุดที่โรงเรียนจะต้องมีไว้ให้นักเรียนศึกษา ค้นคว้า ก็มีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ซึ่งโรงเรียนควรจัดหาให้เพียงพอ เพราะการเรียน การหาความรู้ นั้นมิใช่หาได้จากห้องเรียนแต่เพียงอย่างเดียว นักเรียนจำเป็นจะต้องศึกษา ค้นคว้า เพิ่มเติม โดยเฉพาะโรงเรียนมัธยมศึกษากลุ่มที่ 2 มีนักเรียนถึงชั้น ม.6 จำเป็นที่สุด และแน่นอนที่สุดที่นักเรียนจะต้องค้นคว้า ศึกษา จากหนังสือที่มีอยู่ในห้องสมุดเป็นจำนวนมาก เพราะนักเรียนจะต้องเตรียมตัว ขวนขวาย หาความรู้ให้กับตัวเองให้มากที่สุดได้ เนื่องจากตัวเองจะต้องออกไปศึกษาต่อที่อื่น หรือออกไปประกอบอาชีพ ส่วนทางด้านห้องแนะแนวก็เช่นกัน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่นับว่าสำคัญมากของโรงเรียน เพราะเป็นหน่วยงานที่ให้บริการแก่นักเรียนทางด้านให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ปัญหาให้กับนักเรียน แต่โรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 2 กลุ่มนี้ส่วนใหญ่ยังไม่มีห้องแนะแนว ส่วนที่มีก็เป็นห้องแนะแนวที่เล็ก แคบ ดังนั้นโรงเรียนควรจัดหาลักษณะที่จัดให้เป็นห้องแนะแนวที่มีความสะดวก ความสบาย และคล่องตัวในการให้บริการของนักเรียน สำหรับวุฒิทางการศึกษาของครูส่วนใหญ่ครูมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีเหมือนกัน วิชาเอกก็เป็นวิชาเอกทางด้านสังคมศึกษามากที่สุดเช่นกัน แต่โรงเรียนทั้ง 2 กลุ่มต่างก็ขาดครูที่มีวิชาเอกหรือโท ทางด้านวิชาชีพ โดยเฉพาะทางด้านอุตสาหกรรมศิลป์ เมื่อคำนึงถึงแผนพัฒนาภาคใต้ตอนบน ที่นโยบายจะพัฒนาให้เป็นเมืองอุตสาหกรรม โรงเรียนต่าง ๆ ก็ควรจะเปิดสอนวิชาชีพ หรือจัดให้มีชุมนุมหรือชมรม หรือจัดกิจกรรมทางด้านอุตสาหกรรมศิลป์ เพื่อนักเรียนจะได้มีความรู้เป็นพื้นฐาน หรือให้นักเรียนมีทัศนคติที่ต่อการอุตสาหกรรม แต่ในขณะที่เดียวกันโรงเรียนส่วนใหญ่นิยมไปทางด้านวิชาเกษตรกรรม ดังนั้นการศึกษาศึกษาในโรงเรียนควรจัดให้มีการศึกษาที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมขึ้น เพื่อจะได้สอดคล้องกับแผนพัฒนา พร้อมทั้งนั้นโรงเรียนก็ควรรับครู หรือส่งครูไปอบรมศึกษา ให้ครูมีความรู้ทางด้านวิชาอุตสาหกรรม เพื่อการเรียนการสอนจะได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สำหรับทางด้านที่โรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม มีลักษณะที่แตกต่างกัน เช่น ทางด้านห้องโสตทัศนูปกรณ์ โรงเรียนกลุ่มที่ 1 ส่วนมากยังไม่มีเป็นสัดส่วน ได้ตัดแปลงห้องเรียนธรรมดา หรือห้องสมุดเป็นสถานที่แทน นับว่าไม่สะดวกเท่าที่ควร ซึ่งโรงเรียน

ควรจะจัดการ เพราะการเรียนการสอนในปัจจุบันจำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีทางด้าน
 โสตทัศนูปกรณ์เข้ามามีบทบาท ทำให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมาก ส่วนทางโรงเรียนกลุ่ม
 ที่ 2 ส่วนใหญ่มีห้องโสตทัศนูปกรณ์ ที่เป็นสัดส่วนสามารถใช้เป็นสถานที่บริการได้อย่าง
 เพียงพอและไม่มีปัญหา เมื่อมามองในด้านการวัดผลนักเรียนยิ่งแตกต่างกันมาก โรงเรียน
 กลุ่มที่ 2 (ม.1 - ม.6) มีจำนวนครั้งของการวัดผลมากกว่าโรงเรียนกลุ่มที่ 2 (ม.1 -
 ม.3) เนื่องจากโรงเรียนกลุ่มที่ 2 โรงเรียนจำเป็นหรือมีนโยบายที่จะต้องมีการวัดผล
 นักเรียนมากครั้ง เพราะต้องกระตุ้นนักเรียนอยู่เล็มอสำหรับนักเรียนชั้น ม.4 - ม.6 เพื่อ
 ให้นักเรียนได้เตรียมตัวอยู่ตลอดเวลา นักเรียนจะต้องมีความรู้มากพอสมควรเมื่อจบไปแล้ว
 นักเรียนจะต้องออกไปสอบแข่งขันเพื่อเรียนต่อ หรือเพื่อประกอบอาชีพ ส่วนโรงเรียน
 กลุ่มที่ 1 นั้น ส่วนใหญ่สอบวัดผลการเรียนนักเรียนภาคเรียนละ 3 ครั้ง คือสอบก่อนเรียน
 บทเรียน เพื่อต้องการทราบพื้นฐานของนักเรียน สอบระหว่างภาค คือ สอบเนื้อหาวิชาที่
 นักเรียนได้เรียนมาเท่าที่ได้สอน และเป็นการกระตุ้นนักเรียนให้บทวนบทเรียนและสอบ
 ปลายภาค คือสอบเนื้อหาวิชาทั้งหมดเรียนมาในภาคเรียนนั้น ๆ ดังนั้นพอที่จะสรุปได้ว่า
 โรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม นี้มีสถานภาพทางการศึกษาที่ไม่พร้อม ยังมีปัจจัยอีกหลาย
 อย่างที่ขาดและแตกต่างกันดังที่กล่าวมาแล้ว ซึ่งควรจะได้รับการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนา
 เพื่อที่จะให้โรงเรียนดังกล่าวมีสถานภาพทางการศึกษาที่ดีที่พร้อมและเหมาะสมต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมาก ๆ นั้น ดัชนีบ่งชี้สถานภาพทางการศึกษา
 ส่วนใหญ่จะต่ำ แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนไม่สามารรถเอื้ออำนวยสิ่งต่าง ๆ ให้กับนักเรียนได้
 แต่โรงเรียนจำเป็นต้องรับนักเรียนเข้ามาเรียนมากขึ้นทุกปี เนื่องจากการขยายตัวของชุมชน
 ในขณะเดียวกันปัจจัยหลายอย่างในโรงเรียนไม่ได้ขยายตัวขึ้นเลย เช่น จำนวนห้องเรียน
 จำนวนหนังสือในห้องสมุด อุปกรณ์การเรียนการสอน ตลอดจนวัสดุอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
 กับไม่ได้เพิ่มขึ้นตามจำนวนนักเรียนเลย ส่วนทางด้านนโยบายของการบริหารโรงเรียน
 การพัฒนาโรงเรียน และหลักสูตรได้เปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้นอยู่เล็มอ แต่งบประมาณ ครู
 หรือปัจจัยต่าง ๆ ยังเหมือนเดิม ดังนั้นจึงควรที่จะได้มีการแก้ไขในบางสิ่งบางอย่างให้แก่
 โรงเรียนเพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพดียิ่งขึ้น จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า โรงเรียนที่มีค่าดัชนี

บ่งชี้สถานภาพทางการศึกษาต่ำกว่า 80 นั้น เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนจำนวนมาก ตั้งอยู่ในกลุ่มชน ซึ่งกำลังขยายตัวอย่างรวดเร็ว อยู่ในเส้นทางคมนาคมที่สะดวก และจากแผนพัฒนาภาคใต้ตอนบน ที่จะพัฒนาให้จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดภูเก็ต เป็นแหล่งอุตสาหกรรม เป็นศูนย์กลางความเจริญแห่งใหม่ของประเทศไทย เป็นที่เชื่อแน่ว่า จะมีจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมากในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า ดังนั้นสิ่งควรที่จะได้มีการปรับปรุง แก้ไขสิ่งบกพร่องต่าง ๆ คือ

1.1 พื้นที่บริเวณของโรงเรียน ควรหาทางขยายให้กว้างมากขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะโรงเรียนที่พบว่าต่ำกว่าเกณฑ์ ส่วนบริเวณที่เป็นหลุม เป็นบ่อ น้ำท่วมถึง ก็ควรปรับปรุงแก้ไขให้ได้ จะทำให้บริเวณโรงเรียนใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น

1.2 อาคารสถานที่ จำนวนห้องเรียน ควรได้รับการขยายให้มีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน มีห้องพิเศษต่าง ๆ เป็นสัดส่วน ไม่ต้องอาศัยหรือตัดแปลงห้องเรียนต่าง ๆ เพราะจะทำให้ไม่สะดวกในด้านการเรียนการสอน ห้องสมุด ห้องพยาบาล ห้องแนะแนว ควรมีขนาดได้มาตรฐาน พร้อมอุปกรณ์และบุคลากรครบถ้วน ควรออกแบบอาคารเรียนให้สูงหลาย ๆ ชั้นเพื่อจะได้มีห้องเรียนมากขึ้น แต่บริเวณโรงเรียนเท่าเดิม โรงอาหาร ห้องประชุม ควรมีความจุนักเรียนได้มากเพียงพอและสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ระหว่างโรงอาหารกับห้องประชุม โรงฝึกงาน ควรสร้างให้เป็นโรงฝึกงานถาวร เป็นสัดส่วนเฉพาะ มีอุปกรณ์ครบครัน โดยเฉพาะทางด้านอุตสาหกรรมศิลป์

1.3 โรงเรียนควรเปิดหรือควรจัดให้มีชุมนุมหรือชมรม วิชาเลือกทางด้านอาชีพ และการจัดกิจกรรม ขึ้นภายในโรงเรียน โดยมีหลาย ๆ ชนิด หลาย ๆ วิชา หลาย ๆ ประเภท แต่ควรให้มีทางด้านวิชาอุตสาหกรรมศิลป์เป็นหลัก พร้อมกับได้จัดส่งครูไปอบรมหรือศึกษาเพิ่มเติมในสาขาวิชาที่โรงเรียนขาดหรือไม่มี พร้อมทั้งควรรับครูเพิ่มในโรงเรียนที่มีครูน้อยกว่าเกณฑ์ และควรเป็นวิชาเอก-โทที่โรงเรียนขาด โดยเฉพาะวิชาชีพทางด้านอุตสาหกรรมศิลป์ ซึ่งจะต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่สูงขึ้นไป และควรจะได้ของงบประมาณเพื่อบรรจุครูไว้เสียแต่เนิ่น ๆ

1.4 โรงเรียนต่าง ๆ ควรจะมีนโยบายร่วมกันเพื่อกระจายนักเรียนให้ไปเรียนในโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนน้อยแต่มีปัจจัยพร้อมโดยการประชาสัมพันธ์แจ้ง แนะนำ

ให้นักเรียนและผู้ปกครองเข้าใจถึงความไม่แตกต่างระหว่างโรงเรียน ในขณะเดียวกัน โรงเรียนควรริบพัฒนาให้กับโรงเรียน ในด้านที่ดี มีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับของประชาชน เช่น การคมนาคม วิชาการ ส่วนโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมากอยู่แล้ว ก็ควรจัดการหาปัจจัยต่าง ๆ เพิ่มให้พอเหมาะกับนักเรียน

1.5 รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณให้แก่โรงเรียนอย่างพอเพียง เพื่อความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน เพราะจากการไปสำรวจพบบางโรงเรียนสร้างอาคารค้างไว้ ต้องรอนงบประมาณต่อไป บางแห่งขาดทรุดโทรม สร้างความไม่สบายใจครู นักเรียนและผู้พบเห็น ส่วนทางโรงเรียนก็ควรมีนโยบายเพื่อที่จะหารายได้เข้าโรงเรียนเพื่อจะได้มีเงินใช้จ่ายในการพัฒนามากยิ่งขึ้น

2. จังหวัดควรให้การสนับสนุน และส่งเสริมต่อการพัฒนาโรงเรียนตามนโยบายของโรงเรียน ตลอดจนได้ประสานให้การพัฒนาโรงเรียนได้ควบคู่ไปกับการพัฒนาอย่างอื่นของจังหวัด

3. ควรจะได้มีการสำรวจสถานภาพทางการศึกษาของการศึกษาระดับอื่น ๆ ในภาคใต้ตอนบนด้วย เพื่อจะได้ทราบข้อมูลทุกระดับและพัฒนาได้ถูกต้อง ล้อดคล้องกัน

4. ควรจะได้มีการสำรวจสถานภาพทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศ เพื่อจะได้ทราบสถานภาพทางการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา แต่ละโรงเรียน แต่ละจังหวัด และแต่ละภาคว่าเป็นอย่างไร

5. กรมสามัญควรสร้างเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมีตัวพิจารณา มาก ๆ เพื่อจะได้นำไปใช้เป็นเกณฑ์ในการศึกษาหรือพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ถูกต้องทั่วประเทศ

ซึ่งข้อเสนอนี้ทั้ง 5 ข้อนี้ นับว่าเป็นการส่งเสริมการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในเขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน ให้ล้อยคล้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน ตามแผนพัฒนาภาคใต้ตอนบน และแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติต่อไป